

LA FAMÍLIA ens ve donada des que naixem; els amics, els triem. Una i altres condicionen la nostra vida.

- Estàs satisfet/a de les teves relacions familiars?
- Consideres que ets igual de tolerant amb els teus amics que amb els teus pares? Per què?
- Creus que podries millorar la teva contribució familiar? Pensa una proposta, escriu-la i porta-la a la pràctica.
- Probablement, cap família dóna una resposta completa a les expectatives dels seus membres. Per tant, totes es poden millorar. Què creus que no acaba d'anar prou bé a casa teva? Seria interessant parlar-ne? Per què?

L'entorn proper: la família

Des del moment de néixer cada ésser humà forma part d'un **nucli familiar** que l'acull i li aporta seguretat i afecte. L'entorn sociocultural, juntament amb les opcions individuals, donen pas a estructures familiars diverses. La família és un nucli de relació que influeix intensament en la formació personal.

QUÈ ENS AGRADA TROBAR EN LA FAMÍLIA?

- **Afecte.** Les expressions d'afecte són freqüents tot i que varien amb l'edat.
- **Respecte.** Els membres d'una família es tracten bé i accepten la manera de ser de cadascun.
- **Confiança.** A la família tothom sap que es pot confiar dels altres.
- **Intimitat.** El nivell d'intimitat en l'àmbit familiar és més gran que en altres espais.
- **Cura dels altres.** Es cuiden els malalts i les persones que són més dependents.
- **Responsabilitat.** Quan algú de la família té un problema, la resta li fa costat i mira d'ajudar-lo.

Evolució de les llars a Catalunya

Les estadístiques acostumen a donar informació freda però molt rellevant sobre fenòmens socials que ens afecten a tots. En aquesta taula es recull l'evolució al llarg de vint anys de les llars a Catalunya.

% LLARS SEGONS EL TIPUS DE NUCLI. CATALUNYA, 1991, 2001, 2011	1991	2001	2011
Llars unipersonals	13,59	20,93	23,32
Llars sense nucli	2,63	3,99	3,42
Llars nuclears simples	72,46	64,60	65,14
Llars nuclears extenses	8,71	8,24	5,99
Llars múltiples	2,61	2,25	2,13
Total	100	100	100
Mitjana persones/llar	3,09	2,74	2,54

Llar: conjunt de persones que resideixen habitualment al mateix habitatge. **Llar unipersonal:** persona que viu sola al domicili. **Llar sense nucli:** persones que viuen al mateix domicili sense formar nucli (familiar o no). **Llar nuclear simple:** parella amb fills o no; pare o mare amb fills. **Llar nuclear extensa:** nucli familiar amb alguna persona més. **Llar múltiple:** dos o més nuclis familiars al mateix domicili.

Font: Idescat. Censos de població 1991, 2001 i 2011.

Les relacions amb els amics

El **grup d'iguals** exerceix una gran influència sobre nosaltres de la mateixa manera que nosaltres l'exercim sobre ells. En l'adolescència, l'opinió dels adults passa a segon terme, i el que pensen i diuen els companys i amics acaba afectant-nos enormement. Això queda reflectit en la manera de vestir, de parlar, en la música que escoltem o en les activitats que fem. Necessitem signes que ens identifiquin i ens ajudin a sentir-nos membres d'un mateix grup.

QUÈ ENS APORTEN ELS AMICS I LES AMIGUES?

- Ens desperten sentiments de seguretat, confiança, afecte i fidelitat.
- Volem estar amb ells i fer coses junts.
- Ens sentim acceptats tal com som i sabem que els altres entenen allò que ens passa.
- Ens sentim més lliures per a fer allò que volem i per a dir el que pensem, perquè la relació entre iguals ens permet fugir del control que percebem en les relacions amb els adults.
- Vivim experiències irrepetibles i gaudim d'espais d'intimitat molt entrançables.
- Desitgem tenir un amic o una amiga íntims, a qui poder confiar el que sentim i volem.

Malgrat que les relacions amb els iguals ens ajuden a créixer i a construir la nostra personalitat, de vegades es deterioren i en lloc de ser un espai de llibertat esdevenen una font de patiment i malestar continu. Quan això passa, ens costa prescindir-ne perquè tenim por de quedar-nos sols.

- Fes una redacció de deu línies en què descriguis el teu grup d'iguals: qui són i quines relacions tens amb ells.
- Descriu-te com a amic. Busca quatre adjectius que t'identifiquin i fes un comentari per a cadascun.
- Explica quines influències reps dels teus companys de classe i dels teus amics i digues què n'esperes. Quan arribis a casa, pregunta als teus pares què esperen dels seus amics. Després, compara la seva resposta amb la teva.

En David és nou a l'institut, i després d'uns mesos de sentir-se sol, ha fet amistat amb en Manel. Aquesta nit ha quedat per sortir amb els amics d'en Manel. Quan es troben a la porta de l'institut, dos nois porten alcohol i un altre, porros. En Pau, un dels més decidits, proposa saltar la tanca i entrar-hi. Tothom riu i accepta la proposta de bon grat. En David, sorprès, suggereix anar a un altre lloc. No gosa dir que ell no beu ni fuma. En Pau, des de l'altre costat de la tanca, diu cridant a en Manel:

—Tio, a veure si ens has portat un cagat!

En David nota que la cara li bull, no sap si de ràbia o de vergonya.

- Què creus que hauria de fer en David? Per què?

"AQUELL QUE ÉS BO en la família també és bon ciutadà." (Sòfocles)

Des que l'any 2005 va entrar en vigor la llei que permet el matrimoni entre persones del mateix sexe, a l'Estat espanyol s'han casat més de 22.000 parelles homosexuals.

Font: Institut de la Dona

1. Elabora un gràfic de barres comparatiu entre 1991, 2001 i 2011 segons els tipus de llars.
2. Escriu quatre frases en què recullis la informació que consideris més rellevant.
3. Fes algunes hipòtesis que et sembli que expliquen les diferències produïdes al llarg d'aquest període.
4. Ajunta't amb altres companys i poseu en comú les vostres hipòtesis.